

ZAPISNIK

sa 20. sjednice Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore, održane 26. novembra 2013. godine

Sjednica je počela u 16 sati i 30 minuta.

Sjednici je predsjedavala Nada Drobnjak, predsjednica Odbora.

Sjednici su prisustvovali član/ice Odbora: Goran Tuponja, mr Branka Tanasijević, Draginja Vuksanović, dr Ljiljana Đurašković, prof.dr Jelisava Kalezić, doc.dr Branka Bošnjak i Zdenka Popović.

Sjednici je prisustvovala Marije Kornelissen, poslanica Evropskog parlamenta.

Rad sjednice pratili su predstavnici medija.

Za sjednicu je, jednoglasno, utvrđen sljedeći

DNEVNI RED:

IZVJEŠTAJ O PRAVIMA ŽENA U ZEMLJAMA ZAPADNOG BALKANA U PROCESU PRISTUPANJA EVROPSKOJ UNIJI

Predsjedavajuća je informisala Odbor da je Evropski parlament, u aprilu 2013. godine, usvojio Izvještaj o pravima žena u zemljama Zapadnog Balkana, koji pored opštih komentara sadrži i pojedinačne preporuke i da je, od posljednjeg izvještaja o ženskim pravima i rodnoj ravnopravnosti u zemljama Zapadnog Balkana, koji je Komitet za prava žena i rodnu ravnopravnost sačinio 2008.godine, postignut napredak, ali da zemlje Zapadnog Balkana još uvijek nijesu postigle zadovoljavajući nivo poštovanja rodne ravnopravnosti i ženskih ljudskih prava. Ukazala je na potrebu daljeg unaprjeđenja rodne ravnopravnosti u Crnoj Gori, kao i važnost ovog pitanja u pregovaračkim poglavljima 23 i 24, jer se o vladavini prava ne može govoriti ako primjena Zakona o rodnoj ravnopravnosti nije na zadovoljavajućem nivou.

Poslanica Evropskog parlamenta Marije Kornelissen, izrazila je zadovoljstvo što u Skupštini Crne Gore govori o Izvještaju o pravima žena u zemljama Zapadnog Balkana i ukazala na razlog zašto je inicirala pisanje ovog izvještaja, a to je činjenica da ženska prava nijesu prepoznata kao prioritet u procesu pristupanju EU. Izvještaj posebno ističe rodnu ravnopravnost kao jednu od ključnih vrijednosti koju svaka nova članica mora da poštuje i zemlje koje su u procesu pridruživanja moraju to i dokazati. Upućivanjem ovog izvještaja Evropskom parlamentu ukazano je na važnost pitanja ženskih prava u procesu pristupanja EU, jer iako se o rodnoj ravnopravnosti dosta govori, prioritet imaju pitanja kao što su borba protiv korupcije i organizovanog kriminala. Saopštila je da Izvještaj sadrži dio koji se odnosi na zajedničke probleme i razloge za zabrinutost svih zemalja regiona, ali i dio u kojem se daju konkretne preporuke za svaku zemlju pojedinačno. Predstavljajući Izvještaj na plenarnom zasijedanju Evropskog parlamenta u aprilu t.g. izrazila je uvjerenje da će se naredne godine analizirati njegova implementacija i da će države kojima su date preporuke uspjeti da ih implementiraju i riješe neka od otvorenih pitanja koja postoje.

Preporuke koje su date Crnoj Gori podijeljene su u šest tema - oblasti. Prva preporuka odnosi se na procenat žena u političkom odlučivanju koji nije značajno porastao tokom proteklih decenija. Postoji sistem kvota, ali Evropski parlament traži da se norme koje već postoje u Zakonu o izboru odbornika i poslanika implementiraju na pravi način. Druga preporuka odnosi se na povećanje ljudskih i finansijskih resursa u Odjeljenju za poslove rodne ravnopravnosti za implementaciju zakonskog i institucionalnog okvira za sprovođenje rodne ravnopravnosti i Akcionog plana za rodnu ravnopravnost. U Izvještaju pohvaljen je Akcioni plan za postizanje rodne ravnopravnosti, sa aspekta njegove sadržine i saradnje Vlade Crne Gore sa civilnim društvom u postupku njegove izrade, ali i pored toga, Evropski parlament izražava zabrinutost u pogledu obezbjeđenja potrebnih resursa za njegovu implementaciju. Treća preporuka odnosi se na potrebu

da se odrede prioritete radnje za implementaciju odredbi rodne ravnopravnosti u pristupnim pregovorima o poglavlju 23 "Pravosuđe i temeljna prava", kao i u drugim relevantnim poglavljima, uključujući poglavlje 19 "Socijalna politika i zapošljavanje", poglavlje 24 "Pravda, sloboda i bezbjednost" i poglavlje 18 "Statistika". U četvrtoj preporuci i pored pohvala za ostvareni napredak u borbi protiv nasilja u porodici kroz usvajanje Protokola o postupanju u cilju koordiniranog institucionalnog reagovanja, konstatuje se da nasilje i dalje predstavlja značajan problem u Crnoj Gori zbog čega treba obezbijediti podršku i opredijeliti dovoljno sredstava da se implementira relevantno zakonodavstvo i Protokol o pristupanju institucija u slučajevima nasilja u porodici, uvede jedinstvena SOS linija na državnom nivou i jedinstvena baza podataka o slučajevima nasilja nad ženama. U petoj preporuci konstatuje se zabrinutost zbog malog broja pritužbi na diskriminaciju i nasilje koji su bazirani na rodnoj pripadnosti. U preporukama datim Crnoj Gori Evropski parlament pozdravlja napore koje čini Skupština Crne Gore da istraži na metodičan način implementaciju zakonodavstva u oblasti ravnopravnosti.

U diskusiji su učestvovali: dr Ljiljana Đurašković, doc.dr Branka Bošnjak, prof. Jelisava Kalezić, Draginja Vuksanović, Goran Tuponja, Zdenka Popović i Nada Drobnjak.

Tokom rasprave razmijenjena su mišljenja o pojedinim pitanjima i istaknuto da je unaprjeđenje principa rodne ravnopravnosti suštinski dio procesa, ne samo zbog toga što žene čine polovinu populacije u zemljama koje su u procesu pristupanja već i zato što je rodna ravnopravnost jedna od ključnih vrijednosti EU predviđenih Ugovorom o Evropskoj uniji. Konstatovano je da Crna Gora treba da uloži dodatne napore na primjeni Istanbulske konvencije, prije svega u obezbjeđivanju dovoljnog broja skloništa, uvođenja jedinstvene SOS linije i vođenja rodno razvrstane statistike.

Nakon što je završen rad po utvrđenom dnevnom redu, Odbor je usvojio zapisnike sa 13. i 17. sednice Odbora, bez primjedbi.

Šednica je završena u 17 sati i 30 minuta.

SEKRETARKA ODBORA
Snežana Grupković, s.r.

PREDŠEDNICA ODBORA
Nada Drobnjak, s.r.